

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citirea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva sentinței Judecătoriei Bălți din 18 aprilie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2017, declarate de avocata Violina Munteanu și de inculpatul

*Vulpe Piotr XXXXX, născut la
XX XXX XXXX în mun. XXXXX, locuitor al s. XXXXX, r-
nul XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente
penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 13.03.2017 – 18.04.2017,
instanța de apel: 09.06.2017 – 04.10.2017,
instanța de recurs: 15.12.2017 – 17.01.2018.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 18 aprilie 2017, Vulpe Piotr a fost condamnat în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 18 aprilie 2017, cu includerea în termenul pedepsei a duratei arestului preventiv de la 21.11.2016 până la 18.04.2017.

Cheltuielile judiciare în mărime de 4022 lei au fost trecute în contul statului.

2. Instanța de fond a constatat că la 21 noiembrie 2016, orele 20.30, inculpatul Vulpe P., aflându-se cu Popova T. în casa tatălui său Vulpe G., amplasată în s. XXXXX, r-nul XXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, din motiv că Popova T. nu a vrut să întrețină cu el relații sexuale, precum și din motiv de gelozie, i-a aplicat mai

multe lovituri cu picioarele și pumnii peste corp, față. Apoi, acționând în scopul omorului intenționat al ultimei, i-a aplicat o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea scapulară a spatelui, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 26D din 26.01.2017, o plagă cu adâncimea de 8 cm. în regiunea paravertebrală pe dreapta la 1 cm. în proiecția vertebrelor V și VI lateral, leziuni care au dus la o dereglare a sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămări corporale ușoare, însă nu și-a dus intenția până la capăt din cauze independente de voința lui, întrucât cuțitul nu a atins careva organe de importanță vitală din cavitatea pleurală. Speriindu-se de cele comise a fugit de la fața locului, iar Popova T., ieșind din casă, a cerut ajutorul vecinilor.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut parțial vina și a declarat că împreună cu partea vătămată au mers la vecini, unde au consumat băuturi alcoolice. Acolo au început să se certe, a împins-o cu piciorul și a lovit-o cu palma peste obraz. Acasă, au continuat cearta. El a luat cuțitul de pe masă, dorind doar s-o sperie, s-a oprit în fața ei, și i-a arătat cuțitul, avertizând-o să tacă. Fiind în stare de ebrietate, însă, nu și-a putut menține echilibrul și a căzut peste Popova T., cuțitul penetrându-i spatele acesteia. Nu se gândea s-o omoare și, sperându-se de cele comise, i-a strigat tatălui său să cheme poliția și salvarea, iar el a mers la un prieten din sat, unde a și fost reținut. Regretă cele întâmplate și nu și-a dorit asemenea consecințe. Partea vătămată îl însoțea peste tot, locuind la domiciliul lui chiar și când el era plecat peste hotarele țării.

Totodată, vina inculpatului este integral dovedită prin probele administrate.

Astfel, partea vătămată Popova T. a relatat că a mers cu inculpatul în ospetie la vecini, unde, din motive de gelozie, în prezența tuturor, acesta a lovit-o peste cap, față și în regiunea abdomenului, spunându-i că și acasă o va bate. Vecinii i-au propus să rămână la ei, pentru a evita alte agresiuni fizice din partea inculpatului, însă acesta nu a lăsat-o, amenințând-o că dacă nu va merge cu el va fi și mai rău de ea. Acasă i-a mai aplicat câteva lovituri, spunându-i să se culce și, dorind să întrețină cu ea relații sexuale, i-a cerut să se dezbrace. Ea l-a respins, iar el, fiind nervos a ieșit din casă, spunând că merge să fumeze. Urmărindu-l, a observat că a luat de pe masă cuțitul de bucătărie, punându-l în buzunarul pantalonilor. Când inculpatul a revenit, ea i-a spus că vrea să plece, dar acesta a întors-o cu fața în jos, lovind-o cu capul de sobă, și cum stătea culcată pe pat i-a împlântat cuțitul în spate, apoi a fugit din casă. Ea a alergat la vecini, solicitând ajutor.

Martorii Țurcan S. și Țurcan T. au indicat analogic că inculpatul și partea vătămată au fost la ei în ospetie. Stând la masă, aceștia au început să se certe și inculpatul a lovit-o pe Popova T. cu palma peste obraz. I-au făcut observație inculpatului. Au mai servit alcool împreună, după care aceștia au plecat acasă. Peste vreo 45 minute, partea vătămată, fiind doar în bluză și fără încălțăminte, a intrat la ei în casă, în spate avea împlântat un cuțit cu mâner roșu. Îndată au sunat la salvare.

Martorul Vulpe G., tatăl inculpatului, a comunicat că nu cunoaște circumstanțele cazului. Inculpatul și partea vătămată s-au întors târziu din ospetie, în timp ce el privea televizorul în camera sa. A ieșit afară abia după sosirea poliției,

atunci a văzut că partea vătămată avea un cuțit împlântat în spate, iar pe fiul său l-a văzut după ce a fost reținut.

Martorul Condorache R., ofițerul de sector în cadrul IP XXXXX, postul de poliție XXXXX, a relatat că în noaptea de 21.11.2016 a primit înștiințarea de la Unitatea de Gardă și, deplasându-se la adresa indicată, la domiciliul lui Țurcan S., a găsit-o pe Popova T., care avea împlântat în spate un cuțit cu mâner roșu.

Potrivit procesului-verbal din 23.11.2016, a fost cercetat un cuțit de bucătărie cu lungimea de 21,5 cm., cu mâner roșu, lama cuțitului având lungimea de 11,5 cm. și lățimea de 1 cm., spre vârf îngustat. Pe lamă se observă pete de culoare brun-roșie, asemănătoare cu sângele.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 26D din 26.01.2017, la Popova T. s-au depistat plagă tăiat-înțepată hemitoracele drept nepenetrantă, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Prin raportul de expertiză medico-legală nr. 770 din 30.11.2016, s-a constatat că sângele T. Popova se referă la grupa 0alfa/beta/0(1). În fragmentele din petele de pe pulover, spălăturile din petele de pe cuțit și în fragmentele din substanța prezentată s-a depistat sânge uman, astfel proveniența acestuia de la Popova T. nu se exclude.

Potrivit procesului-verbal nr. 459 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 21.11.2016, Vulpe P. era în stare de ebrietate alcoolică, gradul de alcoolemie constituind 2,04 mg/l.

Declarațiile inculpatului sunt în contradicție cu raportul de expertiză medico-legală efectuat în privința părții vătămate, cât și cu explicațiile acesteia depuse în ședința de judecată.

Astfel, prin raportul de expertiză judiciară nr. 26D din 26.01.2017, s-a concluzionat că la Popova T. s-au depistat plagă tăiat-înțepată hemitoracele drept nepenetrantă, care se califică ca vătămare corporală ușoară. Dimensiunile plăgii tăiate lateral sunt de 2,0x1 cm., cu cuțitul fixat (adâncimea 8 cm.). La revizie, ***după extragerea corpului străin (cuțitul), s-a constatat un traiect oblic de 8-9 cm. de jos în sus, din lateral spre medial, nepenetrantă în cavitatea pleurală. Organele cavităților pleurale au importanță vitală.***

Astfel, potrivit datelor constatate de medicul legist, se atestă prezența intenției de omor în acțiunile inculpatului și nu doar cea de a speria victima, determinând-o să nu mai strige și să nu se mai împotrivescă cerințelor inculpatului or, obiectul cu care partea vătămată a fost penetrată în spate, forma lamei cuțitului și lungimea acestuia denotă exact intenția pe care inculpatul a negat-o de fapt.

Totodată, potrivit declarațiilor inculpatului, partea vătămată nu s-a împotrivit în niciun fel, decât doar că i-a adresat cuvinte necenzurate și i-a solicitat insistent să o conducă înapoi acasă. Aceasta nu l-a lovit, nu l-a îmbrâncit, supunându-i-se întru totul din frică, nefiind clară amenințarea cu cuțitul a victimei în asemenea circumstanțe.

Versiunea inculpatului că a dorit doar să sperie partea vătămată este irelevantă, fiind doar o scuză în încercarea de a se apăra sau de a-și atenua răspunderea penală.

Mai mult, a fost stabilit cu certitudine că acțiunile inculpatului n-au fost duse la bun sfârșit doar datorită faptului că cuțitul nu a atins careva organe de importanță vitală din cavitatea pleurală a victimei, precum și din reacția imediată a acesteia, care îndată a părăsit domiciliul inculpatului, solicitând ajutor.

Deci, leziunile corporale sunt în concordanță cu declarațiile părții vătămate și cu materialele cauzei penale privind localizarea și proveniența acestora, precum și cu declarațiile inculpatului. Or, tentativa de omor este posibilă numai cu intenție directă, atunci când acțiunile vinovatului demonstrează că el a prevăzut survenirea morții, dorea aceasta, dar sfârșitul letal nu a survenit din cauza circumstanțelor ce nu depind de voința făptuitorului.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, ca tentativă de omor intenționat a unei persoane.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 72, 75, 81, 88 Cod penal, că acesta se caracterizează pozitiv, anterior a fost judecat în baza art. 171 alin. (1), 187 alin. (2) lit. f) și 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, procesele penale fiind încetate în legătură cu împăcarea părților, nu se află la evidența medicului narcolog, fiind la evidența medicului psihiatru cu diagnosticul XX XXXXX XX XXXXX XXXXX XX XXXXX, însă a fost recunoscut responsabil, că lipsesc circumstanțe agravante, în calitate de circumstanță atenuantă fiind reținută recunoașterea parțială a vinei, concluzionând că reeducarea și corectarea acestuia este posibilă doar cu izolare de societate.

3. Inculpatul a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie recalificate acțiunile în baza art. 78 Cod contravențional, cu încetarea procesului respectiv.

Apelantul a indicat că nu a avut intenția omorului părții vătămate, iar instanța i-a aplicat o pedeapsă prea aspră.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2017, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că vinovăția inculpatului este dovedită incontestabil prin probele administrate, și anume: declarațiile părții vătămate Popova T., ale martorilor Țurcan S., Țurcan T., Vulpe G. și Condorache R., procesul-verbal din 23.11.2016 de examinare a cuțitului de bucătărie cu lungimea de 21,5 cm., cu mâner roșu, lama cuțitului având lungimea de 11,5 cm. și lățimea de 1 cm., spre vârf îngustată, pe lamă fiind pete de culoare brun-roșie, asemănătoare cu sângele, raportul de expertiză judiciară nr. 26D din 26.01.2017, că la Popova T. s-a depistat plagă tăiat-înțepată hemitoracele drept nepenetrantă, care se califică ca vătămare corporală ușoară, raportul de expertiză medico-legală nr. 770 din 30.11.2016, că sângele T. Popova se referă la grupa 0alfa/beta/0(1) și în fragmentele din petele de pe pulover, spălăturile din petele de pe cuțit și în fragmentele din substanța prezentată s-a depistat sânge uman, iar proveniența acestuia de la Popova T. nu se exclude, procesul-verbal nr. 459 din 21.11.2016, că

Vulpe P. era în stare de ebrietate alcoolică, gradul de alcoolemie constituind 2,04 mg/l.

Totodată, argumentele expuse de avocat, privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 78 Cod contravențional, sunt irelevante, fiind constatat că probele administrate confirmă pe deplin vinovăția inculpatului în faptele stabilite de instanța de fond, lipsind careva temeieri de intervenire a instanței de apel în acest aspect.

Afirmația apărării că nu s-a demonstrat intenția inculpatului de a omorî partea vătămată, iar acțiunile lui urmează a fi recalificate în baza art. 78 Cod contravențional, este neîntemeiată or, probele administrate pe cauză nu combat constatarea vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Deși inculpatul pledează nevinovat, probele administrate demonstrează pe deplin săvârșirea infracțiunii imputate, iar instanța de fond corect a conchis asupra vinovăției inculpatului și just a încadrat acțiunile lui în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal.

Astfel, probele cercetate și apreciate în coroborare dovedesc integral vina inculpatului în fapta constatată, în instanța de apel nefiind prezentate probe care să confirme nevinovăția lui.

Totodată argumentele privind nevinovăția și calificarea greșită a acțiunilor, expuse în instanța de apel de către apărare, sunt vădit neîntemeiate, iar instanța de fond, apreciind probele administrate, just a concluzionat că acestea sunt suficiente și dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, acțiunile acestuia corect fiind încadrate în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, ca tentativă de omor a unei persoane, adică acțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea omorului unei persoane, care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-au produs efectul.

Afirmația că nu sunt probe care ar confirma componența de infracțiune prevăzută la art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, este neîntemeiată, fiind stabilit că inculpatul a săvârșit infracțiunea cu intenție directă, însă survenirea consecințelor nu și-a produs efectul din cauze independente de voința făptuitorului, prin ce se atestă prezența laturii subiective.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzută de art. 145 Cod penal are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea sau inacțiunea de lipsire ilegală de viață a unei alte persoane; 2) urmările prejudiciabile, și anume moartea cerebrală a victimei; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Or, a fost constatat că inculpatul, fiind în stare de ebrietate alcoolică, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, din motiv că Popova T. nu a vrut să întrețină cu el relații sexuale, precum și din motiv de gelozie, i-a aplicat mai multe lovituri cu picioarele și cu pumnii peste corp, față, iar apoi, acționând în scopul omorului intenționat al ultimei, i-a aplicat acesteia o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea scapulară a spatelui.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 26 D din 26.01.2017 la Popova T. s-a depistat plagă tăiat-înțepată hemitoracele drept nepenetrantă care a

fost cauzată de la acțiunea unui corp, obiect ascuțit-tăios, provoacă o dereglare a sănătății de scurtă durată și, după acest criteriu, se califică ca vătămări corporale ușoare. Organele cavității pleurale au importanță vitală.

Fapta prejudiciabilă s-a manifestat prin aplicarea unei lovituri cu un obiect ascuțit-tăios (cuțit de bucătărie) în regiunea cavității pleurale, care este un organ de importanță vitală, iar urmările prejudiciabile s-au exprimat prin vătămarea ușoară a integrității corporale, fiind prezentă și legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, care fără acțiunile sau inacțiunile respective nu aveau să se producă.

Conform art. 27 Cod penal, tentativa de omor intenționat se săvârșește numai cu intenție directă, adică atunci când acțiunile vinovatului demonstrează că el a prevăzut survenirea morții, dorea aceasta, dar sfârșitul letal nu a survenit.

Totodată, potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a RM din 24.12.2012, nr. 11 Cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvârșite prin omor, tentativa de infracțiune, este acțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul. Tentativa de omor poate fi o tentativă întreruptă (neterminată), dacă subiectul nu a putut să-și continue fapta, intervenind anumiți factori care l-au împiedicat să-și desfășoare mai departe activitatea infracțională.

Prin urmare, afirmația apărării că între inculpat și partea vătămată a avut loc doar o ceartă, iar inculpatul nu a avut intenția de a omorî partea vătămată este lipsită de temei, tentativa de omor premeditat fiind posibilă doar în prezența unei intenții directe, fiind stabilită intenția premeditată a inculpatului de a-i cauza părții vătămate moartea, care nu a survenit din cauze independente de voința făptuitorului.

Mai mult, teoria dreptului penal, precum și practica judiciară nu recunosc tentativa de omor cu intenție indirectă.

Conform pct. 3) al Hotărârii menționate supra, rezultă că tentativa de omor este posibilă numai cu intenție directă, adică atunci când acțiunile vinovatului demonstrează că el a prevăzut survenirea morții, dorea aceasta, dar sfârșitul letal nu a survenit din cauza circumstanțelor ce nu depind de voința lui.

Or, inculpatul având scopul de a omorî, din motive independente de voința lui, nu și-a putut duce intenția criminală până la capăt, deoarece partea vătămată a fugit din casă, cerând ajutorul vecinilor, iar cuțitul nu a ajuns până la organele de importanță vitală din cavitatea pleurală.

La delimitarea infracțiunii de tentativă de omor de contravenția prevăzută de art. 78 alin. (3) Cod contravențional, urmează să se țină cont de circumstanțele în care a acționat inculpatul și acțiunile premergătoare acestora.

Potrivit practicii judiciare, intenția de a săvârși omorul se poate deduce din împrejurări de fapt, cum ar fi: folosirea unor mijloace apte de a produce moartea, locul sau regiunea corporală unde s-au aplicat loviturile ori asupra căreia s-a acționat, numărul, intensitatea și repetabilitatea loviturilor ori a altor acte de violență exercitate asupra victimei, perseverența făptuitorului în exercitarea

violențelor, natura relațiilor dintre făptuitor și victimă anterioare săvârșirii faptei, particularitățile victimei.

Astfel, inculpatul, atacând partea vătămată, i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea scapulară a spatelui, cauzându-i vătămări corporale ușoare.

În același timp, cauzarea unor plăgi multiple poate fi explicată prin forța fizică slabă a făptuitorului, acesta fiind în stare de ebrietate ori prin calitățile vulnerante reduse ale mijlocului sau instrumentului de săvârșire a infracțiunii (care nu a fost ales special de către făptuitor).

Totodată, suferințele victimei nu vor fi deosebite, iar vătămarile corporale pot fi și ușoare, atunci când cauzarea unor plăgi se realizează într-un interval de timp relativ scurt, cum a avut loc în cazul respectiv.

Acțiunile inculpatului sunt justificate prin starea de agitație a sa, din declarațiile martorilor fiind stabilit că înainte de săvârșirea infracțiunii între inculpat și partea vătămată, au avut loc mai multe certuri.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, nu echivalează cu recalificarea faptei săvârșite, din moment ce probele administrate confirmă cu certitudine săvârșirea infracțiunii constatate, fiind stabilit că inculpatul prin agresare vădită, a aplicat victimei o lovitură cu un obiect ascuțit-tăios în regiunea vitală a corpului, ce confirmă că acesta a prevăzut și urmărit omorul persoanei.

În speța dată există tentativa de omor, fără ca fapta să își fi produs efectul din motive ce nu depindeau de voința făptuitorului, dat fiind că cuțitul nu a atins careva organe de importanță vitală din cavitatea pleurală, victima fugind după ajutor la vecini.

Argumentele apărării privind recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 78 Cod contravențional sunt neîntemeiate, fiind stabilit că organul de urmărire penală și instanța de fond corect au încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, prezența intenției fiind dovedită prin comportamentul și acțiunile întreprinse de făptuitor, care, fiind conștient de caracterul periculos al faptei și urmările care pot surveni în rezultatul punerii în aplicare a unui obiect ascuțit-tăios, intenționat i-a aplicat părții vătămate o lovitură în regiunea scapulară a spatelui.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 61, 75 Cod penal, stabilindu-i acestuia o pedeapsă echitabilă faptelor comise, aceasta fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale, care va atinge scopul de reeducare și corectare a inculpatului.

5. Avocata Violina Munteanu a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal pe art. 27, 145 alin. (1) Cod penal în privința inculpatului să fie încetat, pe motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art. 78 Cod contravențional.

Recurenta a invocat că concluzia instanței de fond nu rezultă din probele administrate de organul de urmărire penală și, contrar prevederilor art. 8, 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare a fost bazată pe presupuneri, dar nu pe probe veridice, prezentate și cercetate în cadrul judecării cauzei.

Or, soluția instanței de fond este eronată și pripită, fiind dată o apreciere incorectă probelor administrate, potrivit căror acțiunile inculpatului întrunesc elementele contravenției prevăzute de art. 78 Cod contravențional, și nicidecum de tentativă de omor intenționat a unei persoane, acțiunile inculpatului fiind greșit încadrate în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal.

Totodată, declarațiile martorilor nu pot fi admise drept pertinente, concludente și utile în sensul susținerii actului de învinuire, acestea confirmând doar existența unui incident între inculpat și partea vătămată, la fel fiind demonstrată și folosirea unui instrument vulnerant susceptibil să producă leziuni grave, cum este cuțitul. Or, aceste declarații, în coroborare cu raportul de expertiză medico-legală, resping integral învinuirea adusă inculpatului, susținută de instanțele de fond și de apel.

În același timp, tentativa de omor intenționat este posibilă doar în prezența intenției directe, fapt ce nu rezultă din circumstanțele reținute.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală - faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

5.1. A declarat recurs ordinar și inculpatul, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

Recurentul a indicat că recunoaște integral vina și se căiește sincer de cele comise, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde, el fiind invalid de gradul II, iar părinții săi sunt pensionari.

Anterior a recunoscut vina parțial din motiv că suferă de o boală psihică.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare nominalizate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că în recursul ordinar declarat de inculpat, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5.1. din decizie*).

Rezultă, că acest recurs ordinar nu îndeplinește cerințele legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar

al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursurile ordinare, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5., 5.1. din decizie*), se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părții vătămate Popova T., ale martorilor Țurcan S., Țurcan T., Vulpe G. și Condorache R., procesul-verbal din 23.11.2016 prin care a fost cercetat un cuțit de bucătărie cu lungimea de 21,5 cm., cu mâner roșu, lama cuțitului având lungimea de 11,5 cm. și lățimea de 1 cm., spre vârf îngustat, pe lamă se observă pete de culoare brun-roșie, asemănătoare cu sângele, raportul de expertiză judiciară nr. 26D din 26.01.2017, că la Popova T. s-au depistat plagă tăiat-înțepată hemitoracele drept nepenetrantă, care se califică ca vătămare corporală ușoară, dimensiunile plăgii tăiate lateral sunt de 2,0x1 cm., cu cuțitul fixat (adâncimea 8 cm.), la revizie, ***după extragerea corpului străin (cuțitul), s-a constatat un traiect oblic de 8-9 cm. de jos în sus, din lateral spre medial, nepenetrant în cavitatea pleurală. Organele cavităților pleurale au importanță vitală***, raportul de expertiză medico-legală nr. 770 din 30.11.2016, că sângele T. Popova se referă la grupa 0alfa/beta/0(1), iar în fragmentele din petele de pe pulover, spălăturile din petele de pe cuțit și în fragmentele din substanța prezentată s-a depistat sânge uman, și proveniența acestuia de la Popova T. nu se exclude, procesul-verbal nr. 459 din 21.11.2016, că Vulpe P. era în stare de ebrietate alcoolică, gradul de alcoolemie constituind 2,04 mg/l., toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel indicând argumentat și detaliat motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării, probele administrate pe caz demonstrând clar și cert prezența în acțiunile

inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, deci faptei săvârșite fiindu-i dată o încadrare juridică corectă.

Totodată, soluția instanțelor judecătorești coroborează totalmente cu prevederile art. 27 Cod penal, precum și cu jurisprudența națională, potrivit căror se consideră tentativă de infracțiune acțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul. Omorul intenționat este lipsirea ilegală și intenționată de viață a unei alte persoane. Moartea poate fi provocată prin orice mijloace sau instrumente, care trebuie să fie apte să producă rezultatul mortal prin ele însele sau prin întrebuințarea lor în anumite moduri, împrejurări sau condiții. Instanța de judecată, soluționând chestiunea de vinovăție în cazul infracțiunilor săvârșite prin omor, urmează să rezulte din cumulul tuturor circumstanțelor infracțiunii săvârșite, să țină cont, în special, de anturajul, modul de săvârșire a infracțiunii, arma utilizată, numărul, caracterul și localizarea rănilor și a altor leziuni corporale, comportarea anterioară a făptuitorului și a victimei, relațiile dintre ei etc. Absența urmării prejudiciabile, adică a morții cerebrale, demonstrează că omorul s-a întrerupt la etapa de tentativă. Tentativa de omor poate fi o tentativă întreruptă (neterminată), dacă subiectul nu a putut să-și continue fapta, intervenind anumiți factori care l-au împiedicat să-și desfășoare mai departe activitatea infracțională. În alte cazuri, tentativa de omor poate fi o tentativă perfectă (terminată), atunci când făptuitorul depune toate eforturile pe care le consideră necesare pentru lipsirea de viață a victimei și care în realitate au fost necesare pentru aceasta, fără ca fapta să-și fi produs efectul. (*Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 24.12.2012, cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvârșite prin omor*).

Or, împrejurările nominalizate se regăsesc în speța de pe rol, în cadrul cercetării judecătorești fiind prezentate probe certe, în special caracterul și localizarea rănilor, care dovedesc că inculpatul a acționat cu scopul de a omorî victima, deoarece i-a aplicat lovitura cu un cuțit lama cărui, având lungimea de 11,5 cm. și lățimea de 1 cm., a fost înfiptă în spatele victimei la o adâncime de 8-9 cm., ajungând până la cavitatea pleurală, organele cărei au importanță vitală, dar nepenetrând-o, deci făptuitorul a depus toate eforturile pe care le-a considerat necesare pentru lipsirea de viață a victimei și care în realitate au fost necesare pentru aceasta, dar nu și-a putut duce intenția criminală până la capăt din cauze independente de voința lui.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanțele just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de

persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 2., 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5. și 5.1.* din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei, inclusiv în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, inclusiv în latura pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că

faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică corectă, că inculpatului i-a fost aplicată pedeapsă individualizată conform prevederilor legale, că și că recursurile de pe rol sunt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursurile nominalizate sunt vădit neîntemeiate, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocata Violina Munteanu și de inculpatul Vulpe Piotr XXXXX, împotriva Judecătoriei Bălți din 18 aprilie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2017, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 31 ianuarie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco